

Sławomir Kupczak | Trzy tańce na skrzypce z elektroniką (Mistrz i uczeń #1)

Mistrz i uczeń – nowa muzyka na skrzypce

Młodzież ucząca się gry na instrumencie rzadko ma okazję sięgnąć po utwory współczesne, napisane w języku muzycznym nie stroniącym od środków kompozytorskich wypracowanych przez innowacyjne nurty w muzyce XX i XXI wieku. Zamiarem inicjatorów serii „Mistrz i uczeń” było wzbogacenie repertuaru tego rodzaju oraz skłonienie polskich kompozytorów do zwrócenia uwagi na ów zaniedbany obszar artystycznej edukacji, jakim jest muzyczna nowoczesność. W roku 2016, na prośbę Fundacji Muzycznej „Harmonie i hałasy” powstały utwory, które umożliwiają młodym skrzypkom zapoznanie się z materiałem muzycznym różnym od tego, z jakim stykają się na co dzień pracując nad tradycyjnym repertuarem. Autorami kompozycji na dwoje skrzypiec, napisanymi dla „mistrza” (skrzypka dobrze zorientowanego w zagadnieniach wykonywania muzyki współczesnej) i ucznia są Artur Kroschel, Sławomir Kupczak i Przemysław Zych.

Pierwszy z trzech odcinków serii „Mistrz i uczeń – nowa muzyka na skrzypce” dokumentuje utwór Sławomira Kupczaka *Trzy tańce na dwoje skrzypiec z elektroniką*. Wykonawcami są Anna Kwiatkowska i Marta Gocel - uczennica p. Adriana Chanke (Zespół Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu). *Trzy tańce* stawiają przed wykonawcami spore wymagania – zarówno w partii ucznia, jak nauczyciela – i wiążą się nie tylko z użyciem rozszerzonych technik gry, lecz także z grą razem z zarejestrowaną partią elektroniki. Do zagadnień, na które wykonawcy powinni zwrócić szczególną uwagę należy realizacja rytmu, utrzymanie pulsu, precyzja wejść po pauzach, zachowanie tanecznego charakteru mimo wszelkich przewidzianych przez kompozytora komplikacji. W pierwszym z *Tańców* nowością dla ucznia (i nauczyciela!) mogą być rozproszenie faktury, glissanda, techniki *ricochet*, *col legno* (charakterystyczny motyw szybkiego przejścia z *col legno* do *arco*), wydobywanie możliwie najwyższych dźwięków. W drugim utworze podstawą dla wirtuozowskiej partii nauczyciela są charakterystyczne crescendo na jednym dźwięku unisono z pustą struną. W ostatnim z tańców realizacja partii skrzypków i jej dostosowanie do dominującej partii elektroniki wymaga wnikliwej pracy nad barwą dźwięków wydobywanych techniką *flautando* i *sul tasto*, a także utrzymania pulsu – odmiennego w partiach elektroniki i instrumentów.

Audiowizualna rejestracja rezultatów pracy kompozytorów oraz wykonawców (skrzypaczka Anna Kwiatkowska jako „mistrz” oraz uczniowie szkół muzycznych w Radomiu i w Warszawie) obejmuje cztery części składające się na każdy z trzech filmów poświęconych poszczególnym utworom. Pierwsza jest rejestracją wykonania utworu, druga zawiera objaśnienia Anny Kwiatkowskiej dotyczące specyfiki wykonawczej poszczególnych utworów, zwłaszcza współczesnych technik gry, których młodzi skrzypkowie z reguły nie mają okazji poznać pracując nad repertuarem obowiązującym w szkołach muzycznych. Trzecia część umożliwia śledzenie przebiegu utworu wraz z przewijającym się tekstem nutowym. Ostatnia to sama partia „mistrza” – uczeń, który chciałby przygotować utwór, może ćwiczyć go samodzielnie razem z nagraniem filmowym.

1. Utwór - 00:31
2. Objaśnienia - 09:47
3. Utwór z nutami - 22:21
4. Partia „mistrza” - 31:56

Osobom zainteresowanym wykorzystaniem utworu w celach pedagogicznych bądź koncertowych informacji udziela Fundacja Muzyczna „Harmonie i hałasy”: harmoniehalasy@gmail.com